

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120317684
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6120317684.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenému advokátskou kanceláriou: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1. A. A., nar. XX.XX.XXXX, adresa B. - C. D., E. C. XX/XXX, a 2. F. A., nar. XX.XX.XXXX, adresa C., G. XXX/XXXX, zastúpená advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Valach, Kišac, s.r.o., so sídlom Bratislava, Gogoľova 18, IČO: 36 663 051, o zaplatenie 5.000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 26.09.2022, č.k. 10Csp/73/2021-268, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. o trovách konania rozhodol tak, že žalovaným 1 a 2 priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% trov konania.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 6, 9, § 54 ods. 1, § 525 ods. 1, § 103 a § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), g), h), i), l) § 9 ods. 1, 2, zákona č. 129/2010 Zz. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu so žalovanými uzavreli Zmluvu o splátkovom úvere 9. decembra 2011, na základe ktorej sporiteľňa poskytla žalovaným úver vo výške 145.000,- eur s dojednaným úrokom, výškou splátky, splatnosti úveru, splatnosti prvej splátky a poslednej splátky, s počtom splátok. Sporiteľňa vyzvala žalovaných 22.02.2018, aby zaplatili 12.164,69 eur do 15 dní od doručenia výzvy, v opačnom prípade pristúpi k zosplateniu pohľadávky. Žalovaný v 1. rade výzvu prevzal 06.03.2018 a žalovaná v 2. rade 05.03.2018. V tomto prípade žalobca predložil doručenkú podpísanú žalovanou v 2. rade aj z 08.03.2018. Na doručenke je uvedený údaj sporiteľňou Z-040607/2018/ZM. Podľa názoru žalovanej v 2. rade nevyplýva, že tieto doručenký sa vzťahujú na doručenie výzvy pred zosplatením. Sporiteľňa žalovaným oznámila vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 4.4.2018 podľa bodu 8.1 písm. a/ Produktových obchodných podmienok pre Hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a. s. s účinnosťou od 01.01.2015. Žalovaný v 1. rade zásielku neprevzal a žalovaná v 2. rade zásielku osobne prevzala 10.04.2018. Žalobca do spisu založil Všeobecné obchodné podmienky bez vyznačenia ich účinnosti a Obchodné podmienky Slovenskej poisťovne, a. s. pre poskytovanie Úverov a Povoľených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, V zmysle bodu 8.1 písm. a / prípadmi porušenia sú najmä prípady označené ako prípady porušenia v Úverovej zmluve a nasledujúce prípady: omeškanie Dlužníka so splatením Pohľadávky Banky alebo so zaplatením iného peňažného záväzku voči Banke

o viac 3 mesiace, v prípade ak je Dižníkom MIKRO podnikateľ omeškanie Dižníka so splatením Pohľadávky Banky alebo so zaplatením iného peňažného záväzku voči Banke o viac ako 5 dní.

4. Prvou otázkou, ktorou sa prvoinštančný súd zaoberal bola otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Podľa názoru súdu právny predchodca žalobcu nevyhlásil mimoriadnu splatnosť postupom podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Z výzvy vyplýva, že vyplýva, že bola vyhotovená dňa 22.2.2018, pričom oznámenie o zosplatení pohľadávky je zo dňa 04.04.2018. Vychádzajúc zo zmluvy o úvere z čl. I bod 1 bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Ak teda žalobca predkladá listiny, na základe ktorých tvrdí, že žalovaní boli v omeškaní 22.02.2018, tak najneskoršia splátka spôsobujúca zosplatenie celého úveru mohla byť dňa 20.02.2018. Žalobca na pojednávaní tvrdil, že rozhodujúcou bola splátka zo dňa 20.03.2018. Na základe uvedeného je nutné konštatovať, že nebola dodržaná trojmesačná lehota na uplatnenie zosplatenia podľa § 53 ods.9 OZ ani, ak by bola rozhodujúca splátka zo dňa 20.02.2018 ani zo dňa 20.03.2018, pretože trojmesačná lehota by uplynula najskôr 21.05.2018, pričom pôvodný veriteľ uplatnil zosplatenie dňa 04.04.2018. Túto skutočnosť žalobca tiež nevyvrátil žiadnymi dôkazmi. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní ďalej tvrdil, že splátka na základe ktorej sa zosplatil celý úver bola z 20.03.2018. Toto tvrdenie právny zástupca žalobcu by však len potvrdzovalo skutočnosť, že vyhlásenie zosplatenia pôvodným veriteľom bolo neplatné, pretože dňa 04.04.2018 si uplatnil zosplatenie úveru pričom, ak splátka spôsobujúca zosplatenie bola zo dňa 20.03.2018, tak trojmesačná lehota na uplatnenie zosplatenia nemohla uplynúť dňa 04.04.2018, kedy si pôvodný veriteľ uplatnil zosplatenie. Ďalej tvrdenie, že rozhodujúca splátka bola zo dňa 20.03.2018 je nepochopiteľné v kontexte toho, prečo pôvodný veriteľ posielal výzvu 22.02.2018, ak v tom čase ešte neexistovala splátka, na základe ktorej pôvodný veriteľ uplatnil zosplatenie úveru. Podľa názoru súdu pre nesplnenie podmienok vymedzených v 92 ods. 8 zákona o bankách, nedošlo k platnému zosplateniu úveru a žalobca, na ktorého bola postúpená pohľadávka v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávok nemá aktívnu vecnú legitímáciu v konaní, čo malo za následok zamietnutie žaloby. Ďalšie argumenty strán súd považoval pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vyporiadať.

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP, tak, že žalovaným 1 a v 2, ktorí mali plný úspech v konaní, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku II. rozsudku. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník samostatným uznesením.

6. Voči tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP s tým, že sa domáha, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe vyhovie, resp. napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu na nové konanie a rozhodnutie.

7. V odvolaní argumentoval tým, že zákonné oprávnenie veriteľa zosplatiť úver, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach vyplýva aj z ust. § 506 Obchodného zákonníka. Rovnako tak si zmluvné strany toto oprávnenie dojednali v súlade s ust. § 565 OZ aj v samotnej úverovej zmluve, resp. jej neoddeliteľnej súčasti - VOP. Z uvedeného vyplýva, že žalovaní mali pri podpise zmluvy možnosť sa s ich obsahom oboznámiť a v prípade, že s ich ustanoveniami nesúhlasili, zmluvu vôbec nepodpísať. Nemožno sa preto stotožniť so všeobecným právnym záverom súdu prvej inštancie, že zosplatenie v úverovej zmluve nie je dohodnuté, a preto veriteľ nemá právo zosplatiť úver. Napokon ide o zákonné oprávnenie veriteľa a je len na ňom, či takéto právo využije alebo nie. Nemožno sa preto stotožniť, že v zmluve chýba náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. p/ zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, nakoľko následky nesplácania úveru boli žalovanému vopred známe. Zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle ZoSÚ môže byť tvorená viacerými listinami, právnym putom previazanými komponentmi, ktoré sú spotrebiteľovi odovzdané pred podpisom zmluvy, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo nielen predloženými listinnými dôkazmi, ale aj vykonanými skutkovými tvrdeniami preukázané, že žalovaní boli v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní a právnemu predchodcovi vzniklo právo požadovať jednorázové splatenie poskytnutých finančných prostriedkov. Postupca v posudzovanom prípade využil svoje právo zosplatiť pohľadávku a podaním zo dňa 04.04.2018 po nepretržitom omeškaní žalovaných s úhradou omeškaných splátok po dobu dlhšie ako 3 mesiace (okrem iných podaní, napr. podania z 22.02.2018) upozornil žalovaných, že si toto právo uplatňuje. Zároveň žalovaných týmto podaním vyzval v lehote 15 dní k dobrovoľnej úhrade pohľadávky, pričom postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru zo zmluvy ku dňu 04.04.2018 v zmysle ust. §

53 ods. 9 OZ. Postupca toto svoje právo využil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ (t. j. po omeškaní s platením splátok po dobu troch mesiacov a po upozornení žalovaných na možné uplatnenie tohto práva podaním zo dňa 22.08.2018) a zároveň v súlade s ust. § 565 OZ pre nesplnenie splátky, ktorá využitiu tohto práva bezprostredne predchádzala (t. j. pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.03.2018). Na základe uvedeného má žalobca za to, že v konaní bolo preukázané účinné zosplatenie úveru zo strany postupcu, v dôsledku ktorého sa všetky splátky úveru splatné do budúca stali splatnými. V súdnom prípade žalobca nerozumie, že prečo súd počítal následné 3 mesačné omeškanie od splátky splatnej zo dňa 20.02.2018 (resp. žalobcom tvrdenej splátky splatnej dňa 20.03.2018, pre ktorú postupca zosplatnil zvyšnú časť úveru). Z ust. 53 ods. 9 OZ v spojitosti s ust. § 565 OZ vyplýva, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V súdnom prípade postupca výzvou zo dňa 22.02.2018 v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ vyzval žalovaných na úhradu splátok, s ktorými už boli (!) v omeškaní dlhšie ako 3 mesiace (žalovaní naposledy uhradili sumu 33,97 € dňa 12.01.2017, teda omeškanú splatnú splátku aj to len čiastočne), a zároveň im v zmysle predmetného ustanovenia poskytol 15-dňovú lehotu na zaplatenie pod následkom straty výhody splátok – zosplatenie úveru. Keďže si však žalovaní svoje povinnosti nesplnili, tak postupca vyhlásil podaním zo dňa 04.04.2018 v zmysle ust. § 565 OZ mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 04.04.2018 a to pre splátku bezprostredne predchádzajúcu zosplateniu úveru, t. j. pre splátku splatnú dňa 20.03.2018, keďže oprávnenie postupcu vyhlásiť splatnosť úveru zaniká splatnosťou nasledujúcej splátky splatnej dňa 20.04.2018. V konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky Slovenská sporiteľňa, a.s. dodržala všetky podmienky, ktoré ukladá § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaní boli v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní čo len časti svojho peňažného nároku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň boli postupcom opakovane vyzvaní na úhradu svojho peňažného záväzku. V konaní tvrdil a tvrdí, že žalovaní boli v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Keďže skutkové tvrdenia žalobcu neboli protistranou popreté, v zmysle ust. § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku ich bolo podľa názoru žalobcu potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo v konaní potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením (ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi), že žalovaní boli v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň boli pred postúpením pohľadávky postupcom opakovane vyzvaní k úhrade svojho peňažného záväzku. Podporne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/16/2022 z 28.7.2022, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15CoCsp/13/2020 z 25.5.2020, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoCsp/2/2022 z 28.7.2022. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobca preukázal prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, platobnou históriou úveru, ako aj vyššie uvedenými výzvami zo strany postupcu.

8. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila prostredníctvom právneho zástupcu žalovaná 2 s tým, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom a navrhuje ho potvrdiť. Žalovaná 2 poukázala na ust. § 9 ods. 2 písm. p) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, z ktorého vyplýva, že samotná zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru. Závery, ktoré vyvodzuje žalobca vo svojom odvolaní sa priečia zákonu a nemajú v ňom oporu. Rozhodnutia krajských súdov, na ktoré poukazuje žalobca vo svojom odvolaní navyše vychádzajú z odlišného skutkového stavu. Poukázala na Nález Ústavného súdu ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/11 a rozhodnutie Krajského súdu Trnava zo dňa 1. 4.2015 sp. zn. 24Co/422/2014. Zdôraznila, že upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru v podobe možnosti zosplatenia úveru zo strany veriteľa je jednoznačne podstatným dojednaním, potencionálne zakladajúcim zásadné právne následky pre zmluvné strany, a preto takéto dojednanie nie je možné považovať za „dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru“, ktoré by bolo možné určiť odkazom na všeobecné obchodné podmienky veriteľa. Žalobca v konaní nepreukázal, že právny predchodca žalobcu nedodrжал zákonný postup stanovený v § 53 ods. 9 OZ, t.j. nedoručil žalovaným upozornenie. Ďalej žalovaná 2 poukázala na to, že nárok žalobcu uplatnený v konaní je premlčaný. Z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva skutočnosť, že žalovaný v 1. rade bol ku dňu 9.12.2019 v omeškaní už viac ako 1078 dní. Z toho vyplýva, že v decembri roku 2019 bol v omeškaní takmer 3 roky, resp. z tohto listinného dôkazu (príloha k zmluve o postúpení pohľadávky) vyplýva, že premlčanie začalo plynúť od 26.12.2016. Konkrétne prišlo k premlčaniu dňa 27.12.2019. Na základe uvedeného je potom potrebné pri určení začiatku plynutia premlčacej lehoty a počítaní premlčacej lehoty

postupovať podľa § 103 OZ a konštantnej judikatúry, podľa ktorých začína plynúť premlčacia lehota odo dňa splatnosti nesplatennej splátky a nie od okamihu využitia práva veriteľom podľa § 565 OZ. K danému tvrdeniu poukázala na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 41Co/3/2019 zo dňa 27.2.2019.

9. Na vyjadrenie žalovanej 2 reagoval žalobca (odvolacia replika), pričom poukazuje na svoje predchádzajúce vyjadrenia a odvolanie. Má za to, že dostatočne preukázal skutočnosti tvrdené v konaní a na ich podporu predložil dôkazy. Žalobca tiež v odvolacom konaní doručil súdu podanie, v ktorom upovedomil na rozhodovaciu prax NS SR v obdobnej právnej veci (uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022 a sp. zn. 4Cdo/132/2021 zo dňa 15.12.2022). V zmysle uvedených rozhodnutí je právne nesporné, že premlčacia doba celej pohľadávky začína plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti splátky, ktorá bezprostredne predchádzala predčasnému vyhláseniu splatnosti pohľadávky.

10. Na vyjadrenie žalobcu reagovala žalovaná 2 (odvolacia duplika) a uviedla, že NS SR sa v uzneseniach, na ktoré odkazuje žalobca, zaoberal začiatkom plynutia premlčacej lehoty a s ním súvisiacou zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, čo však nebolo dôvodom prečo súd prvej inštancie žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol. Tvrdenie žalobcu, že „rozhodovacia prax NS SR v daných právnych otázkach môže mať na prejednávany spor zásadný vplyv“ preto považuje za také, ktoré má iba odvieť pozornosť od podstatných skutkových okolností sporu. Súd prvej inštancie žalobu žalobcu napadnutým rozsudkom správne zamietol (iba) z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie a nie z dôvodu premlčania nároku žalobcu. Uznesenia NS SR, na ktoré poukazuje žalobca, sú bez právneho významu na posudzovanú vec a nie sú schopné privodiť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

11. Na vyjadrenie žalovanej 2 reagoval žalobca, pričom opätovne len stručne poukazuje na svoje predchádzajúce vyjadrenia a odvolanie.

12. Na vyjadrenie žalobcu reagovala žalovaná 2 s tým, že v podstate zopakovala svoju predchádzajúcu argumentáciu.

13. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany odvolaciemu súdu nedoručili.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 a 2 CSP), s prihliadnutím *ex offio* na vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a *contrario*) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správne záveru ohľadom nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní.

16. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, účinného v čase postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych

dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

20. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/ a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

21. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Nepostačuje uviesť iba všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých boli tieto skutkové zistenia vyvedené. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

22. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nebol aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby z dôvodu, že neboli naplnené podmienky v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Predpokladom platného postúpenia pohľadávky podľa cit. ustanovenia je, že dlžník je aj napriek písomnej výzve banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Splatnosť záväzku v danom prípade žalobca preukazoval listinou – Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 04.04.2018 (č. I. 16). Odvolateľ namietal závery súdu prvej inštancie, že pôvodný veriteľ nemal právo úver zosplatiť, pretože v úverovej zmluve možnosť zosplatnenia dohodnutá nebola (bod 39. napadnutého rozsudku). Odvolací súd po nahliadnutí do Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 09.12.2011 (č. I. 14 – 15) zistil, že v čl. IV bod 2 dlžník vyhlásil, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, Úverové podmienky, Sadzobník a podmienky určené Zverejnením, za ktorých sa Bankový produkt v zmysle Úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. V Obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne, a.s., pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom v bode 8.4 písm. a) je zakotvené, že ak dôjde k akémukoľvek prípadu porušenia, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, t.j. požadovať splatenie pohľadávky banky v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti

a dlžník je povinný v tejto lehote splatiť pohľadávky banky (podľa bodu 8.1. a) prípadom porušenia je aj omeškania dlžníka so splatením pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace). Podľa rozsudku Súdneho dvora zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že: zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Článok 10 smernice (Informácie, ktoré má obsahovať zmluva o úvere) zakotvuje v ods. 1, že zmluvy o úvere sa vypracujú písomne alebo na inom trvalom nosiči. Každá zmluvná strana dostane jedno vyhotovenie zmluvy o úvere. Týmto článkom nie sú dotknuté žiadne vnútroštátne pravidlá týkajúce sa platnosti uzavretia zmlúv o úvere, ktoré sú v súlade s právom Spoločenstva. V ods. 2 sú vymenované náležitosti zmluvy o úvere, o.i. pod písm. r) právo na predčasné splatenie úveru a postup pri predčasnom splatení úveru, prípadne informáciu o práve veriteľa na kompenzáciu a o spôsobe, akým sa táto kompenzácia určí. Súd prvej inštancie však v bode 39. odôvodnenia rozsudku neodôvodnil, na základe akých právnych noriem dospel k záveru, že úverové obchodné podmienky nemožno považovať za súčasť zmluvy o úvere, ak sa veriteľ a dlžník v úverovej zmluve výslovne dohodli, že úverové podmienky sú súčasťou zmluvy o úvere a pre zmluvné strany sú záväzné. Stručný odkaz na ust. § 9 ods. 2 písm. p) ZoSÚ, účinného v čase uzavretia zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosť: upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, je nedostačujúci a zamätocný, nakoľko z uvedeného ustanovenia, ani iných nadväzujúcich ustanovení ZoSÚ nevyplýva, že by zákon spájal následok nemožnosti jednorazového zosplatenia úveru v prípade, ak je dohoda zmluvných strán o možnosti zosplatenia úveru súčasťou úverových podmienok (a nie priamo úverovej zmluvy), pričom je nepochybné, že úverové podmienky nemusia spolu s úverovou zmluvou tvoriť jediný dokument.

23. Ďalej odvolateľ namietal, že úver bol riadne zosplatený podľa § 53 ods. 9 OZ (t. j. po omeškaní s platením splátok po dobu troch mesiacov a po upozornení žalovaných na možné uplatnenie tohto práva) a zároveň v súlade s ust. § 565 OZ pre nesplnenie splátky, ktorá využitiu tohto práva bezprostredne predchádzala (t. j. pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.03.2018) a nerozumie, že prečo súd počítal následné 3 mesačné omeškание od splátky splatnej zo dňa 20.02.2018 (resp. žalobcom tvrdenej splátky splatnej dňa 20.03.2018, pre ktorú postupca zosplatalnil zvyšnú časť úveru). Po nahliadnutí do listiny č.l. 16 – Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 04.04.2018 odvolací súd konštatuje, že veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 04.04.2018, avšak v listine nie je uvedené, pre nesplnenie ktorej splátky tak učinil. V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 OZ zaviedol pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej so splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Lehota 15 dní na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť. Potom podľa § 53 ods. 9 OZ začne plynúť premlčacia doba na uplatnenie nároku na zaplatenie zosplateného dlhu prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. (porovnaj rozhodnutie NS SR, sp. zn.: 7Cdo/268/2020) Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku síce ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ citoval, ale dôsledne sa nimi neriadil. V bode 40. napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že ak žalobca predkladá listiny, na základe ktorých tvrdí, že žalovaní boli v omeškaní 22.02.2018, potom je potrebné prísť k záveru, že najneskoršia splátka spôsobujúca zosplatenie celého dlhu bola splátka zo dňa 20.03.2018, teda nebola dodržaná 3-mesačná lehota na uplatnenie zosplatenia. Ako odvolací súd uviedol vyššie, z listiny - Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 04.04.2018 nevyplývalo, pre omeškание ktorej splátky bol úver zosplatený. Súd prvej inštancie mal preto z ďalších predložených listinných dôkazov pristúpiť k posúdeniu, či boli splnené podmienky pre uplatnenie nároku veriteľa požadovať okamžité splatenie dlhu. Z výzvy zo dňa 22.08.2018 (č.l. 65) je zrejme, že v čase realizácie predmetnej výzvy žalovaní už boli v omeškaní so splátkami súhrne vo výške 12.164,69 eur. Keďže podľa Zmluvy o splátkovom úvere výška jednej splátky predstavovala čiastku 806,81 eur, niet pochyb o tom, že žalovaní boli v omeškaní s niekoľkými splátkami. Súd prvej inštancie opomenul vziať do úvahy aj výpis z úverového účtu (č.l. 68 - 81) a výpis splátok (č.l. 220 – 221), ktoré žalovaní nijako nespochybnili, podľa ktorých je zrejme, že posledná úhrada zo strany žalovaných bola vykonaná dňa 12.01.2017 vo výške 33,97 eur. Súd prvej inštancie sa teda v odôvodnení rozhodnutia nedôsledne vysporiadal s otázkou omeškania žalovaných,

nevzal do úvahy všetky skutočnosti vyplývajúce z listinných dôkazov. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že sa nemožno stotožniť ani s právnym názorom odvolateľa, že právo zosplatniť úver je potrebné naviazať na nesplnenie splátky zo dňa 20.03.2018 (kedy by nepochybne nebolo možné konštatovať trojmesačné omeškania s plnením splátky do zosplatnenia úveru), to však neznamená, že splnenie podmienok § 53 ods. 9 a § 565 OZ nie je potrebné vyhodnocovať vo vzťahu k riadne vykonanému dokazovaniu a spoľahlivo zistenému skutkovému stavu.

24. V nadväznosti na uvedené potom zostáva skonštatovať, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s predloženými listinnými dôkazmi, neustálil rozsah zisteného skutkového stavu, teda následne ani nemohol pristúpiť k posúdeniu otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami (a zároveň nesprávnym právnym posúdením veci) k znemožneniu žalobcovi realizovať jeho procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na to, že súd prvej inštancie rozhodnutie fakticky v relevantných záveroch neodôvodnil právne ani vecne, nie je dobre možné tento nedostatok napraviť až v druhoinštančnom konaní pred odvolacím súdom. V dôsledku toho odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu, pričom je viazaný vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). Je potrebné dôsledne pristúpiť k posúdeniu skutkových tvrdení strán a nimi navrhnutých dôkazov najmä so zameraním na posúdenie otázky uplatnenia práva veriteľa na zosplatnenie úveru. V prípade, ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že k splneniu podmienok podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ došlo, posúdi splnenie podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V prípade, že následne dospeje k záveru, že aktívna vecná legitímácia žalobcu v konaní je daná, je potrebné dôsledne sa vysporiadať aj ďalšími námietkami žalovaných (napr. namietané premlčanie nároku). Výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP odôvodniť tak, aby skutkové a právne závery súdu boli vyčerpávajúco a logicky vysvetlené, nevzbudzujúce pochybnosti o dôvodoch samotného rozhodnutia.

26. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

27. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).